

Wetteksten en verwijzingen

A. Wat moet de bouwheer weten over de Veiligheidscoördinator?

Wanneer is een veiligheidscoördinator verplicht?

Bij elke bouwactiviteit (nieuwbouw, renovatie, onderhoud, herstellingen, &) van welke omvang de werken ook zijn, is een coördinator verplicht, wanneer de bouwwerken worden uitgevoerd door 2 of meer verschillende aannemers. Het heeft geen belang of deze aannemers gelijktijdig of na elkaar op de bouwplaats aanwezig zijn. Tenzij dat met zekerheid vaststaat dat de werken zullen worden uitgevoerd door één en dezelfde aannemer is men vrijgesteld van een veiligheidscoördinator.

Wanneer moet de veiligheidscoördinator aangeduid worden?

Hier moet een onderscheid gemaakt worden tussen coördinatorontwerp (VCO) en coördinatorverwezenlijking (VCV). Coördinatorontwerp wordt aangesteld van zodra de studiefase van het ontwerp wordt aangevat. Dit zal in de meeste gevallen zijn, wanneer architect of studiebureau de studie van het ontwerp aanvat.

De coördinatorverwezenlijking wordt aangesteld wanneer het bouwproject werkelijk in uitvoering gaat. VCO en VCV kunnen dezelfde persoon zijn.

Door wie wordt de V.C. aangesteld?

De V.C. wordt aangesteld door de bouwheer. Wanneer het echter een particuliere woning betreft zal de V.C. worden aangesteld door de bouwdirectie.

Wie is in die gevallen bouwdirectie?

Betreft de bouwwerken waar een architect bij betrokken is zal de architect de functie van bouwdirectie uitoefenen. In de andere gevallen (waar dus geen architect noodzakelijk is) zal het de eerste aannemer zijn die in het bouwproces wordt betrokken, die als bouwdirectie optreedt en de V.C. aanstelt.

Wat met kleinere werken?

In de wetgeving worden werken van minder dan 25.000 euro beschouwd als 'kleinere' bouwwerken. In dit geval mag de aannemer de functie van V.C. zelf uitvoeren op voorwaarde dat hij voldoet aan de voorwaarden.

Wanneer is een coördinatiestructuur van toepassing?

Een coördinatiestructuur op de bouwplaats is van toepassing wanneer het gaat hetzij om werkzaamheden met een vermoedelijk werkvolume van meer dan 5.000 mandagen, hetzij werkzaamheden met een waarde boven de 2.500.000 euro (excl. BTW) en waar minstens 3 aannemers bijbetrokken zijn. Het is dan op initiatief van de V.C., die tevens deze vergadering voorziet, om deze coördinatiestructuur op punt te stellen.

Wat zijn de coördinatie-instrumenten en wat gebeurt daar mee?

De V.C. is verplicht een veiligheids- en gezondheidsplan (V & G-plan), een coördinatieboek (CD-boek) en een post-interventiedossier (PID) op te stellen, aan te vullen en bij te houden gedurende het ganse bouwproces. Bij het beëindigen van het bouwwerk overhandigt de V.C. deze documenten aan de bouwheer. Het is van belang dat deze documenten goed worden bewaard, want bij elk nieuw initiatief (onderhoudswerken, renovaties, &) zal de bouwheer deze documenten moeten

voorleggen aan de (nieuwe) uitvoerders. Bij de verkoop van het bouwproject zal de notaris deze documenten opvragen en toevoegen aan de (ver)koopakte voor de nieuwe eigenaars.

Verplichtingen op elke bouwplaats, ook al is er geen V.C. verplicht.

In die gevallen waar geen V.C. verplicht is (werken die worden uitgevoerd door 1 aannemer, werken die door de bouwheer zelf worden uitgevoerd) berust er toch de verplichting bij de bouwheer om een PID op te maken, hetzij door hemzelf, hetzij door iemand die door de bouwheer wordt aangesteld.

B. Wat wordt van de Veiligheidscoördinator verwacht?

Een schriftelijke overeenkomst is verplicht!

Een coördinatieovereenkomst maakt steeds het voorwerp uit van een schriftelijke overeenkomst tussen bouwheer en V.C.. Deze bevat minstens de taken of de opdracht die worden verwacht van de V.C., de wijze waarop de V.C. deze taken uitvoert (bv. het aantal uren die worden besteed aan de uitoefening) en het honorarium hieraan verbonden.

Wat wordt verwacht van een V.C. op een bouwplaats?

Vooreerst is het de taak van de V.C. om de coördinatie-instrumenten (V. & G-plan, coördinatiedagboek en het PID) op te stellen en aan te vullen van in ontwerpfase en gedurende de ganse uitvoering van de bouwwerken. Hiertoe moet de V.C. kunnen beschikken over de noodzakelijke gegevens van de verschillende betrokken partijen (bouwheer, architect, aannemers). Dit moet de V.C. de mogelijkheid bieden de 'gevaarlijke' situaties reeds van in de studiefase en tijdens de uitvoering op te sporen om alzo ongevallen te vermijden.

Overleg plegen met de verschillende tussenkomende partijen is dan ook essentieel voor een goede uitvoering van de opdracht.

Wat bevat het V & G-plan?

Het V & G-plan is het geheel van documenten dat de risicoanalyse en de preventiemaatregelen bevat, om risico's waaraan elkeen die op een bouwplaats aanwezig is blootgesteld wordt te kunnen voorkomen.

Hiertoe is het voor de V.C. noodzakelijk te beschikken over alle mogelijke informatie en gegevens van alle tussenkomende partijen om in het bijzonder de wederzijdse inwerking van bouwactiviteiten op te sporen om zo de nodige preventiemaatregelen te kunnen treffen.

De risicoanalyse van de verschillende aannemers, de planning van de diverse activiteiten, de bouwplaatsinrichting, de omgevingsituatie zijn hierin dan ook fundamenteel.

Het coördinatiedagboek!

Dit document met genummerde bladzijden is het dagboek waarin de V.C. alle beslissingen, vaststellingen en gebeurtenissen noteert, die voor het ontwerp en de uitvoering van het bouwwerk van belang zijn. Hierin zijn zeker terug te vinden alle opmerkingen van en aan de verschillende tussenkomende partijen die van belang zijn ten opzichte van de algemene preventiebeginselen en maatregelen die hiertoe worden genomen.

Het PID!

Dit document kan vrij vertaald worden als het onderhoudsboekje van het bouwwerk. Dit bevat alle elementen waarmee bij eventuele later werkzaamheden moet worden rekening gehouden en dat aangepast is aan de specifieke kenmerken van het bouwwerk. De plannen van het bouwwerk, de technische fiches van de gebruikte materialen, organisatorische elementen voor latere uitvoerders, informatie ten aanzien van later onderhoud of instandhoudingswerken, uitvoeringsmethoden en technieken zijn hierin onontbeerlijk.

C. Hoe verlenen de verschillende partijen hun medewerking aan de V.C.?

De opdrachtgever

De opdrachtgever neemt de nodige maatregelen opdat het V & G-plan een afzonderlijk betiteld deel zou uitmaken van het lastenboek, bestek, prijsaanvraag of de contractuele documenten. De inschrijvers (aannemers) zullen dan bij hun offerte een document voegen met een beschrijving op welke wijze zij het V & G-plan zullen uitvoeren. Dit document maakt dan deel uit van een aparte prijsofferte in functie van de toe te passen preventiemaatregelen voorgeschreven door het V & G-plan.

De bouwheer of bouwdirectie

De bouwheer of bouwdirectie, al naargelang diegene die de VC heeft aangesteld, zien erop toe dat de VC zijn opdracht ten allen tijde volledig en adequaat vervult. Hiertoe is het nodig dat de V.C. alle informatie krijgt van de tussenkomende partijen, die nodig is voor de uitvoering van zijn opdracht.

De aannemers

- Informatie bezorgen:

De aannemers bezorgen de V.C. alle nuttige informatie en inlichtingen die betrekking hebben op het bouwwerk o.a. risicoanalyse, materialenlijst, werfinplantingsplan, planning van de uitvoeringstermijn, technische fiches van de gebruikte materialen en alle verdere gegevens die de V.C. nodig acht voor de goede uitvoering van zijn opdracht.

- Kennisgeving opening van een werf :

Op bouwplaatsen waar één of meer werkzaamheden opgesomd in art. 26 § 1 en/of art. 26 § 2 doet de eerste aannemer op de werf een voorafgaande kennisgeving aan de technische inspectie alvorens zijn activiteiten aan te vatten.

Artikel 26 § 1 duidt op werkzaamheden met een bijzonder risico en langer duren dan 5 werkdagen. Het graven van sleuven van meer dan 1,20 m diep en het werken op een hoogte van meer dan 5 m worden als vergrote gevaren beschouwd. Artikel 26 § 2 duidt op werkzaamheden waarvan hetzij de vermoedelijke duur langer dan 30 werkdagen bedraagt en waar meer dan 20 werknemers tegelijkertijd aan het werk zijn, hetzij het vermoedelijke werkvolume groter is dan 500 mandagen.

- Persoonlijke en/of collectieve beschermingsmiddelen:

De aannemers zorgen voor persoonlijke en/of collectieve beschermingsmiddelen voor de betrokken werknemers zodat de veiligheid bij de uitvoering van hun werkzaamheden gegarandeerd is.

- Arbeidsmiddelen:

De arbeidsmiddelen die op de bouwplaats worden ingezet (kranen, heftruck, elektrisch handgereedschap, &) moeten conform de wettelijke bepalingen gecontroleerd zijn alvorens deze worden ingezet.